

De Tarragona a Xile, passant per Moscou

Text: **JORDI PIQUÉ PADRÓ** | HISTORIADOR I ARXIVER

Manuel Orozco Rovira va néixer l'any 1915 a Tarragona, al número 5 de la Baixada de Misericòrdia. De jove, va ser un bon estudiant, amb talent artístic, matriculat al Taller Escola de Pintura i Escultura de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, inaugurat l'any 1935. Com a il·lustrador, va dibuixar diversos cartells publicitaris i va fer alguna exposició reconeguda per la crítica local. És a dir, tot apuntava que aquest jove havia de tenir un futur més o menys planer en l'àmbit de les arts, no gaire lluny de la seva família i de Tarragona. Però en sec, quan encara no comptava amb 21 anys, el 18 de juliol de 1936 una part de l'exèrcit es rebel·la contra el règim legítim de la República i, en conseqüència, es produeix l'esclat de la revolució i de la guerra. A partir d'aquest moment, la vida de Manuel Orozco, com la de bona part de la població, s'accelera meteòricament i deriva cap un destí que mai s'havia pogut sospitar.

S'incorpora a les Forces Aèries de la República, viatja a la República Soviètica de l'Azerbaidjan per rebre formació com a pilot de combat, retorna a Espanya i participa en diversos combats aeris al front d'Aragó, torna a la Unió Soviètica, lluita com a cap d'esquadrilla contra els nazis durant tota la Segona Guerra Mundial i, quan s'acaba el conflicte, amb 30 anys, després de nou anys de guerra i a l'exili forçós, es canvia el nom i es converteix en Piotr Manuilovich Orlov. Es casa

i forma família a Moscou, es doctora en Ciències Econòmiques i viatja i treballa per a la diplomàcia soviètica pels països de Centre Amèrica i Amèrica del Sud. Manuel

LA LLUITA ANTIFEIXISTA I LA VIDA A L'EXILI DE MANUEL OROZCO ROVIRA ES PLASMEN EN EL LLIBRE ALES LLEIALS

Orozco és a Cuba durant la crisi del míssil de l'any 1962 en plena Guerra Freda i, l'any 1973 es troba a Santiago de Xile, al Palacio de la Moneda, junt amb una delegació soviètica just abans del bombardeig durant el cop d'estat contra Salvador Allende.

Manuel Orozco va protagonitzar una lluita antifeixista i, per tant, antifranquista, a la seva manera, a l'exili, des de l'any 1936 fins al 1975, és a dir, fins al final. Després de la mort del dictador, retorna a Tarragona, on morirà l'any 1994 als 79 anys. Una vida èpica, plena d'aventures que podrien farcir una novel·la o una sèrie de Netflix. Però una vida també perillosa, dramàtica, amb dolor físic i psíquic, amb una família dispersa per l'exili i, en bona part, una vida allunyada per força de la seva Tarragona natal.

Ara, el seu nebot, Lluís Orozco Delclós, ha recollit aquesta història en el llibre *Ales lleials*, amb tot el rigor necessari, sense perdre de vista que vol ser un instrument de transmissió que ha de perdurar en el temps.

Tot això, amb un llenguatge amè i una lectura que es va apassionant a mesura que el lector va passant les pàgines. Els valors que Manuel Orozco defensava pilotant el seu avió, en definitiva, la seva lluita, gràcies a aquest llibre, guanyarà l'última batalla, la batalla contra l'oblit.

El tarragoní Manuel Orozco Rovira, amb l'equip d'aviador de la República. Fotografia publicada a *Ales lleials*, de Lluís Orozco Delclós. ■

El tarragoní Manuel Orozco Rovira, amb l'equip d'aviador de la República. Fotografia publicada a *Ales lleials*, de Lluís Orozco Delclós